

Ärendenummer
TRV 2018/135190
Ert ärendenummer
N2018/05444/MRT

Dokumentdatum
2019-02-01
Sidor
1(2)

n.remissvar@regeringskansliet.se
n.registrator@regeringskansliet.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Kopia:
peter.kalliopuro@regeringskansliet.se
Diariet
GD kansli
webbstod@trafikverket.se

Trafikverkets remissyttrande om Statskontorets rapport Kartläggning av tidsomställningens effekter i Sverige

Trafikverket har lämnats möjlighet att lämna yttrande om Statskontorets rapport om kartläggning av tidsomställningens effekter i Sverige. Trafikverkets synpunkter lämnas nedan medan dessa utvecklas och motiveras något ytterligare i bilaga.

Trafikverkets synpunkter i sammanfattning

Trafikverket har inte något att invända mot slutsatserna i Statskontorets rapport. Rapporten ändrar inte Trafikverkets ställningstagande i tidigare yttrande¹ att vi inte finner några skäl att motsätta oss EU-kommissionens förslag att avskaffa säsongsbaserade tidsomställningar. Om så sker och Sverige förväntas välja en ny permanent normaltid, mellan antingen hittillsvarande normaltid eller hittillsvarande sommartid, önskar Trafikverket med tydlighet framhålla betydelsen av att *detta sker synkroniserat* med våra grannländer och kanske främst Danmark, Tyskland och Norge och andra handelspartners i västra och centrala Europa.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Lena Erixon. Föredragande är Kjell Avergren, VO Planering, Enhet Personresor. Samråd har skett med planeringschef Stefan Engdahl och senior utredningsledare Anna Ward verksamhetsområde Planering, Marie Hagberg, chef avdelning Transportkvalitet, Peter Larsson, enhet Trafiksäkerhet väg, Frida Mattson, enhet Nationell samhällsplanering, enhetschef Hans Stenbacka, avdelning Trafik, avdelningschef Johan Hedman, verksamhetsområde Trafikledning, Hans Rönnegård, verksamhetsområde Informations- och kommunikationsteknik samt Christer Löfving central funktion Strategisk utveckling.

Lena Erixon
Generaldirektör

Bilaga: Motivering till Trafikverkets ställningstagande

./.

¹ N2018/04783/MRT Trafikverkets remissyttrande gällande förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om avskaffande av säsongsbaserade tidsomställningar och om upphävande av direktiv 2000/84/EG (TRV2018/107224).

Bilaga: Motivering till Trafikverkets ställningstagande

- Den aspekt som sannolikt har störst betydelse vad gäller transportområdet handlar om att Sverige även fortsatt bör tillämpa tidsomställning synkroniserat med våra grannländer och kanske främst Danmark, Tyskland och Norge och andra handelspartners i västra och centrala Europa. Inte minst då detta har betydelse för internationell person- och godstrafik per järnväg, men även för andra trafikslag. I dagsläget har samtliga länder i Väst- och Centraleuropa utom Storbritannien, Portugal och Island samma Centraleuropeiska tid. Det är samma bedömning som utredningen gör, att negativa effekter kan uppstå om grannländerna skulle tillämpa ett annat system för tid (välja en annan tidszon) än vad Sverige gör. Även Kommissionen har i sin utredning om upphörd växling mellan sommartid och normaltid (se fotnot 1) lyft fram vikten av att även fortsättningsvis säkerställa en väl fungerande inre marknad och undvika potentiellt betydande störningar på densamma.
- Om de årliga tidsomställningarna mellan normaltid (vintertid) och sommartid upphör bör detta på sikt leda till minskade kostnader för Trafikverket bl.a. för arbetet med tågtidtabeller, men även för andra delar av staten och för kommuner, bl.a. i kollektivtrafiken.
- Även om det saknas studier för svenska förhållanden är sannolikt de eventuella trafiksäkerhetseffekterna av mindre betydande dignitet oavsett val mellan permanent normaltid, permanent sommartid eller fortsatta säsongsbaserade tidsomställningar. Från folkhälsosynpunkt vore en permanent tillämpad sommartid sammantaget sannolikt svagt positiv under sommarhalvåret, men negativ under vinterhalvåret främst pga. minskad tillgång till dagsljus på förmiddagarna.
- Trafikverket ser inga skäl till att ifrågasätta slutsatserna i den vetenskapliga genomgång som Statskontoret och Sweco har gjort av de effekter som tidsomställningarna har. Vi konstaterar dock att rapportens slutsatser enbart utgår från studier av de erfarenheter som finns i de länder som tillämpat säsongsbaserade tidsomställningar. Däremot finns ingen beskrivning av några tillämpade empiriska erfarenheter av vilka effekter en permanent sommartid eller normaltid skulle ha. I sammanhanget kan nämnas att Spanien tillämpat Centraleuropeisk tid trots att landet geografiskt naturligt ligger i den brittiska tidszonen, dvs. i praktiken kan sägas tillämpa en permanent sommartid. När kommissionen under 2018 aktualiserade frågan så har den spanska regeringen åter tagit upp frågan om och beslutat utreda² byte av tidszon till den geografiskt naturliga, dvs. i praktiken att tillämpa permanent normaltid (vintertid). Frågan har även tidigare varit uppe, bl.a. i Cortes där en parlamentarisk kommitté³ i en rapport⁴ i september 2013 konstaterade att den för Spanien "felaktiga" tidszonen (i praktiken permanenta sommartiden) bl.a. varit negativ för produktiviteten, lett till ökad frånvaro på arbetsplatser, mer stress, fler olyckor och "un jet lag permanente".

Kartor över tidszoner (normaltid)

För att åskådliggöra tidszonerna och deras normaltider bifogas ett par kartor över dessa. Varje 15 grader öst om Nollmeridianen (i London) motsvarar principiellt en (1) timmas tidsskillnad – innan man beaktat nationsgränser, där de flesta länder var för sig tillämpar en och samma normaltid. Som man kan se tillämpar i dagsläget nästan hela Västeuropa av samma normaltid, den Centraleuropeiska (CET), utom Storbritannien, Portugal, Island och Grönland som tillämpar den brittiska.

Sveriges normaltid (1 timma före Londons normaltid) motsvaras då av 15 grader Öst, vilket ligger ungefär på en linje Karlskrona, Motala, Hallsberg, Leksand och Östersund, dvs. i huvudsak ganska centralt i Sverige. Sveriges sommartid (2 timmar före Londons normaltid) motsvaras då av 30 grader Öst, vilket i stället ligger ungefär på en linje Kirkenes, Sankt Petersburg, Kiev och Odessa.

² DN 2018-09-26 Tidsdebatt väcker spansk idé om att backa en timme <https://www.dn.se/nyheter/varlden/tidsdebatt-vacker-spansk-ide-om-att-backa-en-timme/>.

³ DN 2013-09-27 Spanien vill byta tidszon <https://www.dn.se/ekonomi/spanien-vill-byta-tidszon/>.

⁴ Spanska parlamentskommissionens rapport 2013-09-26: 154/00004 Subcomisión para el estudio de la Racionalización de Horarios, la Conciliación de la Vida Personal, Familiar y Laboral y la Corresponsabilidad. Informe de la Subcomisión <http://ep00.epimg.net/descargables/2013/09/26/ed87c0772aeb2b9406fa383995b93026.pdf>.